

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Materiale neîncăcate nu se pri-
mesc. — Manuscrise nu se
retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Ruz. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Ooppelik,
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Julius
Leopold (VII. Erzsébet-közt).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o seriă armonioasă pe o coloană
10 banii pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
că și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 banii.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 or., pe șase luni
12 or., pe trei luni 6 or.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și strălăutate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate o-
dielile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
ABONAMENTUL PENTRU BRAȘOV
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 80. etajiu
I. Pe un an 20 or., pe șase
luni 10 or., pe trei luni 5 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 or., pe 6 luni 12 or., pe trei
luni 6 or. — Un exemplar
10 banii. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 116.

Brașov, Luni-Marti 28 Mai (10 Iunie).

1902.

Wilhelm II contra Polonilor.

Impăratul Wilhelm al Germaniei e prezent la toate festivitățile mai de seamă din imperiul său și ține pretutindeni vorbiri, cărora le dă timbrul unor enunțuri menite a da direcția în politica internă și externă.

Așa s'a întâmplat și Joia trecută cu ocaziunea festivităților sfințirii vechiului castel al ordinului teutonic, Marienburg, situat în Prusia răsăritenă, care castel fu reconstruit la inițiativa împăratului german și cu concursul ordinului teutonic din Prusia și Austria. După ceremonia sfințirii bisericii din castel, împăratul Wilhelm țină la banchet o vorbire, care a cauzat nu numai în Germania, ci și în Austria cea mai mare senzația.

În această vorbire-toast împăratul, făcând istoricul vechiului castel, pe care l'a înfățișat ca semn vizibil al marilor probleme germane, a pronunțat o sentință de tot aspră și amenințătoare în contra Polonilor prusiani și a provocat în sensul adevărat al cuvântului pe Germanii la luptă de rasă contra concetățenilor lor Poloni din Prusia răsăritenă.

Un astfel de limbaj indreptat contra propriilor săi supuși nu s'a mai pomenit din partea unui cap încoronat în timpul mai nou. Așa puteau să vorbească principii domnitori atunci, când se excomunicau popore întregi, cum s'a întâmplat și în secolul al XIII-lea, când ordinul teutonic a ridicat spada sa contra Prusianilor și Lituanilor păgâni din țările ostice ale Vistulei.

„Insolența polonă, dise împăratul german, vră se fie agresivă față cu germanismul și mă ved constrins a apela la poporul meu să-și apere bunurile sale naționale!“ Aceste cuvinte dovedesc întâiu, că împăratul e foarte amărit asupra Polonilor și că cele ce s'au petrecut la Wreschen și mișcarea ce s'a produs între Poloni au dat și mai mare nutreț acestei amărăciuni. Mai dovedesc, că împăratul se identifică pe față cu politica anti-polonă a guvernului său. În fine dovedesc cuvintele împăratului Wilhelm, că el privește rassa polonă ca dușmană de moarte a „poporului său“ și că prin apelul, ce l' adresază acestui din urmă, provocă pe Germanii la luptă națională cu Polonii, ca rasă contra altei rase.

Cu modul acesta împăratul însuși le dă legilor prusiane, ce s'au votat și se votează sub numirea de „legi pentru scutirea germanismului“, caracterul celei mai inversunate lupte de rasă.

E în adevăr agitatorică vorbirea lui Wilhelm. În aceleași momente, în cari parlamentul german votează peste două sute de milioane pentru întărirea elementului german în Prusia ostică, și când guvernul declară, că acel proiect de lege croit spre scutirea Germanilor mai are menirea a contribui să deștepte „iubirea de patrie“ în toți supușii pru-

siani, Wilhelm vine și eschide pe Poloni din șirurile poporului său, a supușilor săi chiar, îi escomunică formal și-i consideră ca pe nisce păgâni, cari ar trebui stărpiți ori goniți din țară.

Toastul împăratului german vestese lumii, că Prusia va procede în viitor cu întreită asprime în contra Polonilor. Mare parte dintre Poloni au, ce-i drept, și aspirațiuni, cari merg foarte departe, Dér de acestea n'a fost și nu este vorba acum, ci numai de dreptul limbei polone în școli și de sila, ce se face copiilor lor de a învăța religiunea într'o limbă străină.

De aceea întâmplările dela Wreschen au produs atâta agitațiune între toți Polonii, și între cei din Austria. Amărăciunea Polonilor contra regimului prusian a adus cu sine și manifestațiunile anti-prusiane din Galiția. C'o și numai înaintea rostirii toastului împărătesc dela Marienburg, s'a făcut în clubul polon din Viena o propunere, ce era îndreptată direct în contra triplei alianțe și a Prusianilor. Această propunere a fost, ce-i drept, în urmă mai imblânzită și mai cu precauțiune formulată, dér ea fu primită.

Cuvintele aspre și amenințătoare rostite de împăratul Wilhelm vor avé deci un résumet foarte iritant și în Austria și vor contribui ca Polonii, cari până acuma erau aderenți ai triplei alianțe, să se întorcă în contra ei. Slavii din Austria în genere se vor simți amenințați și prin cuvintele, ce le-ea folosit împăratul german, accentuând, că ordinele teutonice din Prusia și Austria au menirea a scuti tot ce e adevărat german „aici și dincolo de graniță“.

Mulți se vor întreba deca nu cumva limbajul împăratului vrea să dovedescă ceea-ce a afirmat cancelarul Bülow. că de fapt Germania nu mai consideră tripla alianță ca necesitate neapărată pentru ea?

În tot cazul toasturile împărătesci dela Marienburg conțin un fel de declarație de război și slavismului din Austria și printr'asta ating și politica esteriură. Etă ce dice cu privire la acesta un diar din Viena:

„...Impăratul Wilhelm își dă de altfel multă silință de-a cruța sensibilității străine. El a neglijat de dragul Angliei de-a scuti ceea-ce este german în Africa-de-Sud; față cu Francesii el nu e același Chauvin german, cum e contra Polonilor săi; cei din dieta ungară sunt în pozițiune a-l pute cita (pe împăratul Wilhelm) în contra Sașilor din Ardel. Numai sensibilitatea Austriei împăratul o trece cu vederea. Această poțe să fie o întâmplare, dér este o rea întâmplare...“

„Atacuri contra finanțelor României“. Sub acest titlu importantul diar german „Berliner Neueste Nachrichten“, în numărul său dela 1 Iunie se ocupă cu campania violentă pornită în organele presei evreesci contra României, cu scop de a-o prezenta ca fiind în ajunul unui

faliment inevitabil — deca nu se va grăbi a-și schimba politica față cu Evreii. Diarul german se ocupă în mod detaliat cu svonorile false ale numitei presei și față cu datele mincinoase prezentate într'o broșură anonimă, apărută de curând la Berlin, relevază adevărata stare a lucrurilor și accentuează, că cestiunea Evreilor este o cestiune independentă de starea finanțelor și fiind de resortul afacerilor interne, legătura ce se aduce între ele este meșteșugită și tendențioasă. — Este îmbucurător lucru, că în presa germană se ridică și voci iubitoare de dreptate, cari infierază după merit campania nedemnă a presei evreesci.

Diarul „La Libre Parole“ din Paris în numărul său dela 6 Iunie sub titlul „Les Juifs en Roumanie“ ia de asemenea notă despre campania foilor germane și amintesc încercarea lui Bernard Lazare, de a determina pe Delcassé să intervină în favorul Evreilor din România. Numitul diar își termină articolul prin o invitație ironică adresată Evreilor, ca să mērgă în Franța, care sub domnia franc-masonilor a ajuns a fi pământul făgăduinței pentru Evrei.

Congresul bisericesc sērbesc. Din Carloveș se vestese, că alaltă-eri a sosit acolo comisarul regesc Bela Tallian pentru a asista la congresul bisericesc sērbesc. I-s'a făcut primire festivă, cu companii de onore și cu „Gotterhalte“. La vorbirea de bineventare a patriarhului Brancovici, comisarul a răspuns, că a fost trimis ca reprezentantul Majestății Sale și speră, că prin activitatea lui la congres va corespunde dorințelor mai înalte. Congresul s'a deschis erī, ér sinodul episcopesc astăđi în sala festivă din palatul patriarhului. În ajunul deschiderii congresului, membrii partidului radical au ținut o conferență în Neoplanta.

Pactul austro-ungar. Ministru-președinte ungar Col. Szell plēcă astăđi la Viena și se crede, că va profita de ocaziune să vorbească cu Koerber în afacerea pactului. Unii cred, că Szell va trage la răspundere pe Koerber pentru cunoscuta declarație, ce a făcut înainte c'o săptămână în casa seniorilor. „Magyarország“ spune, că Szell a raportat deja coronei până unde poțe să mērgă ori-ce guvern maghiar față cu pretensiunile austriace; însă aceste pretensiuni primejduesc în măsură așa de mare industria ungară și interesele agricole, încât cea mai mare parte din ele nu pot fi primite. Situațiunea — după numitul diar — este din cele mai critice și deja de pe acum se poțe constata, că cele două guverne sunt pregătite serios pentru eventualitatea, de a nu reuși convenția comercială și vamală între Ungaria și Austria.

Delegațiunea austriacă a continuat în ședința de Sâmbătă desbaterea bugetului armatei. S'a primit în general și în amănunte necesarul regular. Înainte de votare ministrul de război Krieghammer a răspuns diferitelor obiecțiuni, ce s'au făcut în decursul desbaterei. S'a primit apoi cu 35 voturi contra 15 moțiunea prin care ministrul e invitat a face să înceteze pedepsa cu fierul scurt și legarea, despre care de alt-fel ministrul a decla-

rat, că nu e o pedepsă dăunăcioasă sănătății soldatului și nici nu e dispus a ordona desființarea ei.

Noul cabinet frances s'a constituit definitiv ast-fel: Președinte, interne și culte Combes, justiție Vallé, externe Delcassé, război André, marină de război Pelletan, finanțe Rouvier, instrucțiune publică Chaumier, comerț Trouillot, lucrări publice Maruejous, agricultură Mougeot, colonii Doumergue, poșta Berard. — Președintele Loubet a subscris actul de numire, după-ce Combes i-a prezentat programul, ce-l va desfășura în parlament, mâne Marti. Noul cabinet se va prezenta ca apărător al republicii și va declara, că pe baza programului aprobat de țera întregă cu ocaziunea alegerilor, va aduce la valoare legea despre congregații, va scări sarcinile militare și va îmbunătăți situația financiară. Cabinetul are caracter declarat radical.

Festivitățile dela Marienburg.

În 5 Iunie n. s'au sēvrșit în Marienburg (Prusia răsăritenă) festivitățile din incidental reconstruirii castelului ordinului cavalerilor teutonici.

Cavalerii ordinului Ioaniților, și deputațiunile externe, austriacă și englesă, au defilat înaintea lui Wilhelm. După sfințirea bisericii castelului, în care s'afflau împărătesa, ambasadorii, etc., s'a dat un mare banchet, la care împăratul Wilhelm a ținut un toast adresat cătră marele măestru și cătră frații ordinului sf. Ioan.

În acest toast Wilhelm II mulțumesc ordinului pentru fidelitatea și munca srguitore, ce a protestat-o. Face apoi o reprivire asupra istoriei vechiului castel Marienburg, lēgănu ordinului teutonic. Scopul său primitiv, dice, a fost de a libera Ierusalimul și de a păstra crucei biserica s-tului mormēt, pentru toate timpurile. Speranța acesta însă nu s'a împlinit, căci după întemeierea ordinului, Palestina fu perdută pentru creștinism ca posesiune teritorială. Dér Marienburg a fost un focal al cultei în țările răsăritene ale Vistulei. „Nu pe pământ străin, ci acasă la granițele imperiului, provedința i-a dat ordinului problema sa.“

„Am mai accentuat odată — dise împăratul — că vechiul Marienburg trebue să rămână un semn permanent pentru problemele germane. Acum érăși am ajuns acolo, că insolenta*) polonă vră se fie agresivă față cu germanismul, și eu sunt constrins a apela la poporul meu să-și apere bunurile sale naționale. Aici în Marienburg dau espreșiune așteptării, că toți frații ordinului sf. Ioan vor fi tot-deuna gata, când îi vor chiama să apere rassa și obiceiurile germane...“

Prințul Albrecht, marele măestru al Ioaniților, mulțumi apoi împăratului.

Impăratul Wilhelm a ținut apoi al doilea toast, în care salută pe membrii prezenți ai ordinului teutonic dela Viena, esprimându-și părerea de rău, că archiducele Eugen, măestru ordinului vienes, a fost împiedecat de-a lua parte, fiind bolnav. Adresază cuvinte de mulțumire archiducelui pentru concursul, ce i-l'a dat

Nemțese: „Polnischer Uebermuth“...

la construirea vechiului Marienburg și, atingând istoria măreță a ordinului amini-tit, dise, că tendințele lui sunt unele și aceleași cu ale ordinului Ioaniților; că *le-ga măreță a iubirii frățesci unesce aceste ordine ori de ce confesiune ar fi ele.* Termină cu cuvintele caracteristice: „...Munca comună a ordinelor se prospereze, fie pe câmpul de bătaie, fie în spitaluri, fie pe terenul conservării rasei și obiceiurilor și spre scutirea a tot ce e adevărat german aici și dincolo de granițe“.

A răspuns împăratului baronul de *Bechtolsheim*, locțiitorul arhiducelui Eugen și mare capitular al ordinului teuton—Balley—Austria, mulțumindu-i în numele marelui măestru (Hoch-und Deutsch meister) și în numele întregului ordin.

„Vechiul ordin teutonic, dise el, și-a fost împlinit chemarea în aceste țări prin combaterea păgânismului și în cele din urmă putu să se întorcă erăși la problema sa primitivă de-a exercita caritatea samaritană, ce a fost exercitată dela începutul existenței sale în Palestina“.

Bechtolsheim s'a ferit de-a face vre-o alusiune politică.

Inmormântarea episcopului Pavel.

Diarylui „Unirea“ din Blășiū i-se trimite o corespondență din Sighet, din care luăm și noi următoarele:

Din Blășiū a fost la înmormântare Esc. Sa Metropolitanul Dr. Victor *Mihalyi*, însoțit de canonicii Dr. Augustin *Bunea* și Dr. Vasile *Hossu*, precum și de Aron *Papiu*, profesor de cântările bisericesci; acest din urmă, la dorința exprimată încă în viață de episcopul Pavel,—căruia i-a plăcut foarte mult cum l'a audiat cântând la înmormântarea metropolitului Vancea și a dis atunci, că și la înmormântarea lui tot *Papiu* se cânte.

Ospeții din Blășiū au fost cu toții găzduiți în Saraseu la d-l Petru *Mihalyi*, fratele metropolitului. Episcopul Dr. *Szabó* era însoțit de canonicul *Ivașcu* și de mulți protopopi și preoți. Episcopul Dr. *Radu* de canonicul *Boroș*. Din Oradea era de față canonicul prelat Dr. *Lauran*, care a ținut și discursul funebru, canonicul *Neș*, Dr. *Coriolan Pop* și alți mireni. Cântările la liturghie le-a executat Aron *Papiu* și corul tăietorilor de sare dela ocele din Handalu. Intre numeroasele cununii s'a remarcat una, care avea pantlică în tricolor național românesc.

La ora 1 p. m. s'a servit un prânț („pomană“) în casele moșiei Paveliane din Slatina, la care a participat metropolitul și episcopul de Lugos, clerul și onorațiilor, cam 100 persoane. La masă metropolitul a celebrat virtuțile repausatului

episcop, Dr. *Radu* a mulțumit metropolitului pentru ostenela, ce și-a luat-o venind la înmormântare din așa îndepărtare, Dr. *Lauran* mulțumescce Archiereilor. A mai vorbit vicarul *Barbulovicu* al Sălagiului.

Diarele din România iau note elogiöse despre repausatul, ér domnul profesor de universitate *N. Iorga* scrie un articol în „Epoca“ despre răposatul episcop. D-l *Iorga* îl cunoscea pe episcopul Pavel personal, de pe timpul, când a făcut cercetări în arhivul din Oradea. Reproducem din articolul d-lui *N. Iorga* următoarele:

Cine ar puté scrie despre Șincai, despre Klein, despre Petru Maior, fără a pomeni numele lui Ignatie Darabant și al lui Samuil Vulcan, și ce am fi noi astăzi, dacă n'ar fi resunat atunci în totă româ-nimea, cufundată în somnul plăcerilor séu al miseriei, graiul deșteptător al acestor apostoli? Sub acești doi mari episcopi, centrul cultural al Românismului a fost mai adese-ori în Oradea, de cât ori unde aiurea... După dênșii, ca al șeselea episcop, veni conducătorul, ce s'a stins acum, *Michail Pavel*.

Eram în Oradea când „Măria Sa“ era așteptat din Maramureș, dér nu se observa în palatul episcopal nimic din pregătirile, ce premerg aiurea sosirii stăpânului. Un singur preot merse sé-l primescce la gară. Trenul sosi, dér îl căutam în zadar, cu ochii. Era sé se piérdă în mulțime, când mi-l arătară. Un solid bătrân, uscat și drept ca un ștejar secular — avea opt-deci de ani —, ce coboria dintr'un vagon de întâia clasă: purta pălăria și haina ori-cărui preot din sat, nisce cisme mari ca la țără, și-și ținea în mână geamantanul. Așa vor fi fost pe tronuri Voevođii noștri din timpurile mari, și aceia înainte de tóte țărani români.

Acum muncitorul harnic și modest se odichnesce între binecuvântările de care s'a făcut vrednic!

O circulară.

Vicarul general capitular gr. cat. din Oradea-mare a adresat clerului diecesei vèduvite următoarea circulară:

Nr. 1696.—1902.

Iubiților în Christos Frați!

Din anunțul funebrel esmis mai recent prin Preaveratul Capitul Catedral, a-ți luat deja scirea consternătoare, că Escelentissimul și Reverendissimul Domn Episcop diecesan óre când *Michail Pavel*, părintele orfanilor și al sèracilor, Regeneratorul și al doilea Fundator al tuturor instituțiilor culturale diecesane, Binefăcătorul cel mai mare al diecesei și Promotorul neobosit al tuturor intereselor diecesane mai înalte, în 1 Iunie a. c., jelit dela Preainaltul Tron până la

cel mai mic dintre fiii Sèi sufletesci, și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului, spre a fi părtaș premiilor, ce le-a preparat Dumneđeu celor ce-i servesc cu credință, precum și recunoștinței perpetue a gratei posterității.

Rămășițele pămèntesci ale scumpului decedat în 4 Iunie a. c. prin Escelentissimul și Reverendissimul Domn Dr. Victor *Mihalyi* de Apșa, Archiepiscop și Metropolitan de Alba-Iulia și Făgăraș, pe lângă concelebrarea Archiereilor sufragani, Escelentissimul și Reverendisimul Domn Dr. Ioan Szabó Episcop al Gherlei și Ilustrissimul și Reverendissimul Domn Dr. Demetriu Radu, Episcop al Lugosului, cu asistența numerosă a dignitarilor bisericesci și a Preaveratului Cler de pe tot teritoriul Provinciei noastre bisericesci și cu conflusul extraordinar de mare al venerabililor defunctului din tóte clasele, s'a astrucat solemn în cripta improvisată spre aceea înaintea ușei împèrtesci a Sanctuarului Bisericii greco-catolice din Sat-Slatina, zidită din munificența adormitului și prefăcută astfel, fără a o fi prevèdut El acésta în viață, într'un mausoleu sacru, în carele are sé aștepte învierea morților autorul a atâtea clădiri monumentali, ridicate spre mărirea lui Dumneđeu în serviciuri culturale și umanitare.

Cele ce le aduc prin aceste la cunoscința Fraților Vóstre cu aceea, că Preaveratul Capitul Catedral, în ședința sa extraordinară de astăzi, conform prescrișelor canonice, alegèndu-mè de Vicar general capitular, dela acel Preaverat Capitul Catedral am și preluat numai decât guvernarea provisorie a diecesei astfel vèduvite.

Chiar pentru aceea, deși s'ar păré a fi lucru superfluu a Vè reflecta pe Frațiile Vóstre la datorințele de pietate, ce Vi-le impune fiesce-căruia dintre Voi simțul de devoțiune și de recunoștința, ce Vè légă de memoria unui așa Părinte: Vè rog totuși, că pentru mai mare festivitate lugubră, în fiesce-care biserică parochială sé se vestescce din amvon điua celebrării Santei Liturgii cu parastas întru odichna Marelui Archiereu, ca astfel la aceea sé pótă participa cât mai mulți credincioși, rugèndu-Vè neîncetat pentru mângăierea Diecesei cu un nou Păstor după inima lui Dumneđeu.

Oradea-Mare, la 5 Iunie 1902.

Dr. Augustin Lauran, m. p., vicar general capitular.

Protestarea studenției universitare din Bucuresci.

Studenții universitari, atacați și lomiați prin interviewurile și scrierile date la ivelă de publicistul socialist em Bernard Lazare în urma călătoriei în studii prin România, au redactat și semnat un răspuns, din care extragem următoarele:

Studenții români dau cea mai mală desmintire tuturor calomniilor bitate de numitul evreu la adresa poporului român, și a lor în special;

Purtarea evreului Bernard Lazare a fost cea mai bună dovadă, că el a venit în România pentru a studia știința economică și intelectuală a condițiilor săi, ci că adevăratul scop al nirei sale a fost ca să facă propagandă sedițiösă, lucru care reese din cuvèntele ținute de el la Iași și în Bucuresci;

Că, astfel fiind, poliția română a trebuit, decât nu sé-i împedece intrarea puțin sé exercite asupra evreului Bernard Lazare cea mai rigurosă supraveghere câtă vreme el urmărea aci ațitări prin diöse siguranței ori-cărui stat, și că, de nu a făcut lucrul acesta, a fost numai din motive de excesivă ospitalitate de un străin;

Că din contră, atacând ospitalitatea poporului român, evreul Bernard Lazare dovedit, că nu posedă nici cele mai elementare noțiuni de politeță și civismenț;

Că evreii, cari i-au făcut manifestări de simpatie în țera românesccă, sunt aceia veniți de câți-va ani numai din liția și Rusia, ca sé-și creeze aici o bună situațiune materială și neisbucșunt gata sé părăsescce pămèntul român după neschimbatul lor principiu: *ubi bene ibi patria*.

Studenții români regretă, că noi popor frances numără printre cetățeni săi — decât numără — pe un asemenea agent provocator, ca evreul Bernard Lazare, care nu și-a putut asimila caracterul cu acela al poporului, ce-i lasă sé trăiești pe teritoriul séu; și

Vestejesc purtarea acelor diare mite, din Bucuresci séu Iași, cari cu un prilej au făcut cauză comună cu un sultător al țerei, dinastiei și poporului manesc.

(Urmèză sute de iscălituri.)

SCIRILE DILEI.

-- 27 Mai

Câți vorbesc unguresce? Dintr'un mai nouă statistică unguresccă reiesce: limba maghiară o vorbesc în Ungaria numai 59% din întrèga populațiune, 41%, adecă 9 milioane locuitori mied

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Bibliografia vechiă.

(Din secolii 17 și 18.)

— Continuare. —

Am citat numai atâta în frântură din contextul „județului“, și acésta mai mult din punct de vedere teologic și pentru șodenia vechei păreri, care e cunoscută teologilor, și ca sé se vadă confusiunea de idei, ce a avut-o scriitorul.

După cele scrise despre judecată, dela pag. 139 urmèză o rugăciune de dimineța și două de séra, apoi dela pag. 145 învèțătură dogmatică despre încheiăturile credinței, pe care le numesce „crengile credinței“, părțile simbolului, învèțătura despre taine, despre decalog, despre faptele creștinesci, despre rugăciune, continuând până la pag. 162, unde încep apoi cântările Crăciunului, botezului, căzania despre fuga lui Christos în Egipt etc., până la pag. 177, unde urmèză cântec la Rusaliă, rugăciunea drumarilor, cântarea lui David, cântec la om mort lung, până la pag. 193, unde se începe cântarea la Vinerea mare.

Așa urmèză apoi mai departe cu diferite cântece, rugăciuni, psalmi și des-

crieri până la pag. 231, unde trece apoi la observări generale din istorie începènd dela Constantin împèratul până la timpul séu.

Recapitulèză apoi în scurte sentințe relele câte s'au strecurat peste țără, peste ómeni prin năvălirea inimicilor, a tătarilor, a elementelor naturale; potopuri de ape, locuste, ciume, cărăbuși, gândaci, omide, fluturi, cari rodeau holdele, de multe-ori a slobozit Dumneđeu securile de au povăit pămèntul, luncile, șesurile... în urmă esclamă... „o vai de tine țără... scotesce domnii, spanii, dirigătorii biraele, scotesce popii, cărturarii cine cum se pòrtă și ce fac!“ Așa continuă apoi cu diferite până la pag. 240, unde dice: „Aceste minuni lucruri scumpe, ce am scris întru o miie șapte sute 23 de ani“, apoi éráși continuă cu diferite rugăciuni, exorte și admonițiuni, și unii psalmi și considerațiuni, pe cari dela pag. 273 încolo le numesce taine până la pag. 314 numărând 60 de taine (considerări), ér la pag. 298 în a 49 taină între altele dice: „La 1723 de ani dela Christos, am fost acuma de 67 de ani, de atunci încóce am ajuns șapte crai și doi gubernatori, adecă șapte crai: Rakoți George, Kamin Ionás, Barcie Iacob, Apafi Mihai cel bătrân și Apafi Mihai cel tânér; întru atâția ani, ce au trăit

acești șapte crai și doi gubernatori, am ajuns de cincî ori fómete, de cincî ori ciurma morții gróznice și cumplite, tătarii încă de cincî ori au venit în țera acésta, nemții de două-ori după aceste și lângă aceste de două ori s'au sculat ungurii și nemții în alianul... unul altuia, dér alte resmirite pe lângă aceste fòrte multe au fost une-ori dobitócele ai-s'au stins cu bóle“ etc.

La pag. 314 întrerumpe cu tainele și începe éráși cu o rugăciune, care se întinde până la pag. 319, unde începe cu exortațiune, pe care o dice *dojană* și *înfruntare mustrare* a ómenilor avuți, cari decât le mor părinții se invită de scot pódobe din comorile lor și grămădesc pe sghiaburi de aur, mărăgărire, gemant (diamant) smoragd (smaragd), iaspis, carbunculus și alte minuni scumpe. Cu acésta *dojană* termina pe pag. 321, unde se începe învèțătură despre post și apoi rugăciune până la pag. 330, unde înșiră unele minuni, cum au fost când apa s'a prefăcut în sânge în đilele lui Faraon, când s'a despărțit marea în două, când a isvorit apă din stan, când a grăit măgarul lui Balaam profetul, trecerea peste Iordan cu picioare ne udate. După-ce descrie și înșiră 18 minuni, pe pag. 333 continuă cu un cântec la mort, vorbesce apoi de păstorii dobitócelor și apoi continuă cu dife-

rite cântece până la cap. 145 pag. Aici se începe căzania de judecata, amestecând forme de exorte pentru ariți ómeni, cu admonițiuni, apoi éráși continuă cu rugăciuni, cântece și psalmi până la cap 158 pag. 393, unde se începe tecul cărții în 15 stihuri, din cari ducem câteva ca sé se pótă cunoști sciința scriitorului:

- St. 1. Cinstite cu nume mare, pâne boere, ascultă-mi cuvintele și arèt lucrurile.
- St. 2. Că de mult am nevoit cu daniata se vorbesc, acest lucru sé țil pe care m'au încins Dumneđeu.
- St. 3. Trei-deci de ani au trecut, candu-ți slugesc, că de acésta carte m'apucat, până acuma o am gătat.
- St. 4. Acuma stau îndoit, amârî nēcăjit, cu bănaturi împovorat, care m'atopsăcat.
- St. 5. Că călcui eu n'am, sé m'eu la tipograf, sé o dau în tipariū, sé fie m'vistieriu.
- St. 6. Sé nu credă nici un om, fie mare domn, până nu a lua în mână vadă ce am lucrat...
- St. 8. Cărtulariu mare nu am, numai azbuchile am învèțat, Dumneđeu mi-au fost dascălu, oh cum am învățat.
- St. 12. Că-s om de demult și am bătrânit, oh și de mare drum m'apucat, de care m'am spăimântat etc.

(Va urma)

...nici n'o înțeleg de loc. Constatarea asta fi îngrijesce adenc pe șovinisti. Anii le mai trebuie lor, ca să maghiarizeze în limbă pe aceste 9 de milioane locuitori, cari aparțin mai ales clasei agricole? Dér în sentiment când fi vor marșalisa? Nu trebuie să uităm însă, că maghiarizarea unșurăcă înșiră printru cei cari vorbesc limba maghiară pe toți Jidovii, ungarii, transugii și desertorii dela poartă lor, pe toți aceia, cari pot bălba un cuvânt unguresce. Cunoscință perfectă în limba maghiară n'au în toate țările regiunii Sf. Stefan, decât cel mult 7—8 milioane locuitori.

„Corda Fratres“. D-l Ioan Scurtu, vice-președintele secției române a federației internaționale „Corda Fratres“, a primit dela ministrul instrucțiunii publice din Italia, Dr. Nasi următoarea adresă, pe care o dăm în traducere:

Roma, 1 Maiu 1902.

Stimate Domnule! Între amintirile cele mai prețioase ale congresului național al secției italiene a federației „Corda Fratres“, se numără fără îndoială aceea a credințelor de simpatie, ce studenții români au vrut să dea cu acea ocazie a congresului italian, luând parte la serbarea în această Roma nemuritoare, dela care gîntile latine se simt mândre de a-și ține originea și oferindu-le un zălog sincer de solidaritate și frăție.

Binevoitii a Vă face interpretul sentimentelor de grațitudine și afect al secției italiene a federației „Corda Fratres“ față cu sora română și a primi în același timp mulțumirile mele sincere cordiale. ss. Dr. Nasi.

Principele Ferdinand al Bulgariei a sădit zilele trecute în Ebenthal, de unde plecat spre Petersburg. În suita lui se află ministrul de război *Paprikov*, colonelii *Nicolajev*, *Dimitrijev* și *Markov* și *Țanov*, președintele Sobraniei.

Distincțiunea episcopului rutean Firzjak. Papa Leo XIII a numit pe episcopul Iuliu Firzjak din Muncaciū conte de curte, asistent la tronul papal și preot domestic. — Se știe, că Firzjak este unul din episcopii, cari s'au pus în fruntea mișcării pentru introducerea liturghiei maghiare în biserica rutună.

Mișcarea contra medicilor evrei din Rusia. Se știe din Petersburg: Cu toate marile restringeri, ce există în Rusia față cu admiterea Evreilor la studii, numărul medicilor evrei crește mereu și acest lucru este semnalat de public și de presă, ca o apariție îngrijitoare, contra căreia a început a se manifesta o mișcare energică. Într'un articol al ziarului „Petersburgskaja Gazeta“, referitor la acest subiect se scriu între altele următoarele:

Creșterea din ce în ce mai mare a elementului evreesc în clasa medicilor este un fapt foarte regretabil, care este una dintre principalele cauze a împrejurarii, căreia și morala medicală în Rusia nu se poate menține la înălțimea dorită. Lăcomia, avaritia, lipsa sentimentului de umanitate, etă triste înșurșiri, pe cari Evreii și-au introdus în clasa medicală. Este o necesitate, de-a limita numărul medicilor evrei, și de vreme ce restrinșerile relative la admiterea la studii nu sunt suficiente, este nevoie ca numărul medicilor să fie limitat la un anumit procent și să nu fie admiși la practica medicală, decât cu o cifră redusă de medici evrei. — Articolul acesta a produs mare neîncredință între medicii evrei mai ales fiindcă se presupune, că ar fi inspirat de interesul serviciului sanitar din ministeriul interne.

Bulgari războiari. În apropiere de Ostrov s'a întâmplat un incident a căruia victimă a fost ingin. silv. Iuliu Pop. Etă costă acel incident: Mai mulți țărani bulgari treceau adesea pe teritoriul românesc și furau lemne dintr'o pădure, ce se află lângă linia de frontieră. D-l ingin. silv. Pop, aflând de acest fapt, a cerut autorităților bulgare să pedepsescă pe țărani hoști, ceea ce s'a și făcut. Țăranii bulgari au căutat însă să se răzbune și când trecea d-l Pop pe șoseaua de

frontieră l'au prins și l'au bătut teribil, lăsându-l leșinat. O patrulă găsind în drum pe d-l ingin. Pop, l'a ridicat și l'a dus la Ostrov. Casul s'a comunicat ministerului de lucrări publice, care a intervenit la ministerul de externe spre a cere explicații guvernului bulgar.

Vînători împușcați. Locuitorii din Chesinț (Banat) Vasile Stauleu, Ioan Iliș și Nicolae Tripon s'au dus în ziua de 2 Iunie la vînătoare de căprioare în pădurea de lângă Lipova. Silviculorul Andrea Brestyansky întelnindu-i, a descărcat pușca asupra lor, rănind grav pe Iliș și pe Stauleu. Tripon a rămas neatins. S'a pornit cercetare contra silviculorului, căruia se vede, că viața de omeni îi este de o valoare atât de neînsemnată.

Răsvrătirea țeranilor ruși. O mulțime enormă de țărani din guvernamentul Saratow au prădat și jefuit orașul de reședință. Agitațiile țeranilor se întind în mai multe guvernamente.

D-l Luigi Cazzavilan, proprietarul „Universului“, cel mai răspândit ziar din România, a fost vecinic ținta atacurilor celor mai înverșunate din partea acelei presse murdare, care deși scrisă în limba română, apără interesele străinilor și, grație libertății nemărginite de presă, calcă în picioare și terfelesce tot ce este scump Românului, ca: patrie, religione, ideal național. În timpul din urmă, de când cu cestiunea evrească, Jidovii au început să boicoteze „Universul“ și atacurile contra d-lui Cazzavilan au ajuns la paroxism. Tote acestea, fiindcă d-sa nu a luat în apărare (!) pe evreii prigoniți (!?). D-nul Cazzavilan, Italian de origine, disgustat de infamiile debitate contra lui, luase hotărîrea a părăsi România. Înainte de-a pleca a deschis o subscripție pentru ridicarea unui asil pentru invalizii militari. Spre acest scop a contribuit singur cu 30.000 lei. La intervenția amicilor săi, d-l Cazzavilan a revenit asupra hotărîrei sale și va rămâne și mai departe în patria sa adoptivă, unde s'a căsătorit cu o Româncă și pentru fericeirea căreia a muncit cu atâta zel. — Este din cale afară trist, că nu se găsec mijloce pentru a pune la reson pe acei bandiți ai condeiului, cari abusând de libertatea presei se năpustesc asupra omienilor cinstiți. Tactica această este de altfel practicată de Evrei în toate țările. Ajunge să amintim campania violentă a presei evreiesc din Ungaria contra lui Egan, care în cele din urmă a sfîrșit prin a-se sinucide.

Censură de profesor? La notița, ce am publicat-o zilele aceste sub acest titlu d-l Vasile Stan teol. abs. și fil., ne trimite din Budapesta o desmințire, zicînd între altele: „Glumețul anonim spune, că așa fi depus censura de profesor. Declar, că această e o scornitură. Individul, al căruia nume 'mă este cunoscut, vadă-și mai bine de studiile d-sale și fie asigurat, că 'mă voi face censura la timp“. — Este nu numai „o glumă de slab spirit“ cum o califică d-l Stan, ci stupidă chiar — ca să nu zicem mai mult — de-a induce în erorile noastre cu asemeni comunicări false. D-l Stan ne asigură, că știe cine a lăsat acea scornitură despre dînsul. Noi sfătuiem pe acel „glumeț“ să se lase de meseria această, căci de nu, o poate păți odată rău.

Falsificarea de bancnote române despre care am amintit în diferite rânduri și care s'a terminat cu condamnarea la câte 7 ani de temniță de către tribunalul din Ploesci și cel din Tergul-Mureșului, a avut un epilog la tribunalul din Constanța, unde Vinerea trecută s'a judecat procesul lui Gr. Bucurenciu, membru în cunoscuta bandă a falsificatorilor. Bucurenciu a fost condamnat la 5 ani închisore.

Pacea anglo-bură.

Etă textul oficial al înțelegerei anglo-bure:

Escelența Sa generalul lord Kitchener și Escelența Sa lord Milner, lucrând în numele guvernului britanic, de o parte; d-nii Stejin și Brebner, generalul Cristian Dewet generalul George Olivier și judecătorul Hertzog, lucrând în numele statului liber al Oranjului;

Și d-nii Schalk-Burger, Reitz, generalii Louis Botha, Delarey, Lucas Meier și Krogh, lucrând pentru guvernul republicii sud-africane a Transvaalului și în numele cetățenilor respectivi, doritori de a termina ostilitățile actuale, de altă parte, au cădut de acord asupra următoarelor condițiuni:

Art. 1. — Trupele bure aflate în luptă depun imediat armele, predând toate tunurile, toate puștile și toate munițiile de război, ce posedă, seu asupra cărora a pus stăpânire și vor înceta ori-ce opunere autorității Majestății Sale Regelui Eduard VII, pe care îl recunosc de suveranul lor.

Forma și detaliile acestei predări vor fi stabilite mai în urmă, printr'o înțelegere specială între lordul Kitchener, generalul comandant Botha, generalul comandant ajutor Delarey și comandantul șef Dewet.

Art. 2. — Toți Burii combatanți, cari se află în afară din frontierele Transvaalului și ale coloniei fluviului Oranjului, precum și toți prizonierii de război, cari se află în prezent în Africa de sud și cari sunt cetățeni ai acestei republici vor fi, după ce vor depune jurământul că primesc calitatea de supuși ai M. S. Regelui Eduard VII, repatriați progresiv, pe măsură ce se vor pute procura mijloce de existență.

Art. 3. — Burii, cari se vor fi predat astfel seu aceia, cari vor fi repatriați în condițiunile articolului precedent, nu vor fi stînjeniți în libertatea lor personală și se vor pute bucura în liniște de bunurile lor.

Art. 4. — Nici un proces, fie civil, fie criminal, nu va pute fi intentat nici unuia dintre Burii, cari s'au predat seu cari au fost repatriați, pentru ori-ce act, ar fi comis.

Beneficiul acestui articol nu se va întinde asupra ore-cărora acte, notificate deja generalilor burii de către comandantul șef al trupelor englese și cari se vor judeca de către consiliul de război, imediat după încetarea ostilităților.

Art. 5. Limba olandesă va fi predată în școlile publice din Transvaal și din colonia fluviului Oranje, acolo unde părinții copiilor vor cere. Întrebunțarea ei va fi de asemenea permisă în fața tribunalelor, când această va fi necesar pentru ca distribuția justiției să fie mai drăpă și eficace.

Art. 6 Purtarea armelor va fi autorizată în Transvaal și în colonia fluviului Oranje pentru acele persoane, cari au trebuință să se aperse; vor trebui însă să se prevadă de un permis special, conform legii.

Art. 7. Administrațiunea militară a Transvaalului și a coloniei fluviului Oranje va fi, pe cât mai curând posibil, înlocuită printr'o administrațiune civilă și îndată ce împrejurările vor permite, se vor introduce instituțiuni reprezentative, ca o îndrumare spre autonomie.

Art. 8. Cestiunea acordării drepturilor electorale la indigeni nu va fi rezolvată, decât după introducerea autonomiei.

Art. 9. Nici un imposit special nu va fi impus proprietății fonciare în Transvaal și în colonia fluviului Oranje, pentru acoperirea cheltuelilor de război.

Art. 10. Îndată ce situațiunea va permite, o comisiune, în care vor fi reprezentați locuitorii din partea locului, va fi numită în fie-care district al Transvaalului și al coloniei fluviului Oranje, sub presidenția unui magistrat seu al unui alt funcționar, în scop de a proceda la instalarea din nou a locuitorilor în căminurile lor, și de a procura acelor cari, în urma pierderilor cauzate de război, vor fi în imposibilitate de a-și procura hrana, adăpostul și cantitatea necesară de semințe, vite și unelte necesare pentru a-și relua ocupațiile lor obișnuite.

Guvernul Majestății Sale va pune la dispoziția acestei comisiuni o sumă de 3 milioane lire sterlinge (75 milioane franci) în scopul mai sus menționat și va permite ca toate bunurile emise în conformitate cu legea Nr. 1 din 1900 a Republicii Sud-africane, precum și toate chitanțele date de către ofițerii combatenți ai fostelor republici seu sub ordinele lor; să fie prezentate unei comisiuni judiciare numită de guvern. Dacă această comisiune găsecce, că aceste bonuri și aceste chitanțe au fost în regulă eliberate în schimbul unor achizițiuni serioase, vor fi admise de aceste comisiuni ca titluri valabile, cari să stabilizească pierderile de

război încercate de presentatorii acelor acte.

Afară de subvențiunea de 3 milioane lire sterline, acordată în mod grațios, după cum se specifică în alineatul precedent, guvernul M. S. este dispus a face în același scop și cu titlu de împrumut avansuri fără nici o dobândă pe timp de doi ani și rambursabile într'un interval ore-care, cu o dobândă de 3%.

Nici un străin, nici un rebel, nu se va pute bucura de beneficiul acestui articol.

*

Kitchener telegrafază din Pretoria, că în diferitele districte 1154 omeni au depus armele și că între Buri și Englesi sunt cele mai bune relații.

— O telegramă din Bruxella vestesce, că **Kruger și Leyds** au refuzat să depună jurământul de fidelitate.

— **Schalk Burger** a fost în Natal, a vizitat taberele de concentrație și a spus Burilor să se împace cu sôrtea și să-și desfășure în viitor activitatea pentru binele Africii-de-sud.

— **Balfour**, primul lord al tesaurului, a ținut un discurs la *Conservative Association*, în care a zis: Ar fi fost o greșelă fatală, dacă am fi tratat cu **Kruger** și cu sfetnicii săi din Europa, după cum ni-a recomandat Rosebery. Noi vom stima totdeuna pe Burii din câmpul de luptă, n'o putem spune însă acesta și despre Burii, cari au părăsit republicele. Ar fi o nebulie să dăm îndată Burilor regim reprezentativ, cum recomandă Campbell-Bannerman. C'un an mai înainte era imposibil a încheia pacea în condițiunile actuale. Cred, că pacea are în sine toate elementele siguranței și statorniciei.

NECROLOG. Direcțiunea institutului de credit și economii „Lucaferul“, cu profundă durere aduce la cunoscință, că **Ioan Cocora** paroch gr. or. român în Colcița, asesor consist., fost director executiv al inst. și membru în direcțiune etc., după grele suferințe a răposat astăzi Sâmbătă în 7 Iunie st. n. în etate de 64 ani. În-mormântarea va fi Duminecă în 8 Iunie a. c. la 4 ore p. m. după rital bisericeii gr. or. rom.

Verșet, în 7 Iunie 1902. Fie-i țărina ușoră și memoria binecuvîntată!

Diracțiunea.

Literatură.

A apărut: **„A treia carte de Cetire** pentru copiii și copilele din anul al 3-lea și al patrulea de școlă“, întocmită de mai mulți prieteni ai școlii. Ediția II-a revădută. Editura Librăriei Ciurcu, Brașov 1902. Prețul cor. 1-30.

Căsătoriți

dela 30 Maiu până la 5 Iunie.

1) Ch. I. Holzinger, ev. destilator, din Arad cu Maria Gonser ev. din Brașov. 2) Nic. Popovici gr. or., calfă de timplar cu Parasch. Munteanu gr. or., din Brașov. 3) I. Duțu gr. or., calfă de pantofar din Brașov cu Maria Radu gr. or., din Tohanul vechiu. 4) D. Pitiș gr. or., calfă de zugrav cu Elena Degan gr. or., din Brașov. 5) Gusti Falb ev. scriitor la dir. fin. cu Csutak Rozalia rom. cat. din Brașov. 6) A. Lichn ev. v-notar cu Marta v. d. Kuczes, n. Reimer ev. din Codlea. 7) Kelemen András r. cat. ampoiart C. F. din Torja cu Daczó Anna r. cat. în Peselnek.

Sosiți în Brașov.

Pe ziua de 7 Iunie 1902.

Hotel-Europa: Pollak Clușiū; Feder, Praga; Szilási, Kiss, Huszár, Pesta; Schmidt, Zischka, Soma, Laszing, Kieselbach, Widricki, Lehmann, Kaiser, Viena, toți voiagori; Mesko, comerciant Mădăfalva.

Hotel-Grand: D-na Filipan, Bucuresci, Langer, agent Ploiesci; Teodorescu, comerciant, Bucuresci; Gál, profesor de musică Brașov.

Proprietar: Dr. Aurel Muresianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Cursul la bursa din Viena.

Din 6 Iunie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120.70
Renta de corone ung. 4%	97.95
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	119.25
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	100.10
Oblig. cail. fer. ung. de ost I. emis.	119.25
Bonuri rurale ungare 4%	97.70
Bonuri rurale croate-slavone	98.—
Impr. ung. cu premii	203.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	163.—
Renta de argint austr.	101.70
Renta de hartie austr.	101.55
Renta de aur austr.	120.55
Losuri din 1860.	152.75
Actii de-ale Banței austro-ungară	16.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	708.50
Actii de-ale Banței austr. de credit.	690.50
Napoleonori	19.08
Marci imperiale germane	117.30
London vista	240.27 1/2
Paris vista	95.25
Rente austr. 4% de corone	99.80
Note italiene	93.60

Cursul pietei Brașov.

a Din 7 Iunie n. 1902.

Bancnot rom. Cump.	19.—	Vend.	19.04
Argint român.	188)	"	18.88
Napoleonori.	19.05	"	19.08
Galbeni	11.20	"	11.30
Ruble Rusesot	—	"	—
Marci germane	117.20	"	117.28
Lire turcesot	21.40	"	21.5)
Scris. fonc. Albina 5%	101.—	"	102.—

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 6 Iunie 1902.

Măsura seu greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor.	ft
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	14	60
"	Grâu mijlociu	14	20
"	Grâu mai slab	13	50
"	Grâu amestecat	11	50
"	Săcară frumoasă.	9	80
"	Săcară mijlocie.	9	30
"	Orz frumos	8	—
"	Orz mijlociu.	7	60
"	Ovăș frumos.	6	90
"	Ovăș mijlociu	6	20
"	Cucuruz	9	20
"	Mălaiu (meiū)	8	—
"	Mazăre.	22	—
"	Linte	14	—
"	Fasole	9	—
"	Sămēnță de in	24	—
"	Sămēnță de cânepă	8	25
"	Cartofi.	1	90
"	Măzărliche.	—	—
1 kilă	Carne de vită	—	96
"	Carne de porc	1	04
"	Carne de berbec.	—	—
100 kil	Său de vită prospēt.	44	—
"	Său de vită topit	64	—

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 6 Iunie, 1902.

Sămēnțe	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogram	dela	până la
Grâu Bănățenesc	80	9.55	9.70	9.70
Grâu dela Tisa	80	9.50	9.60	9.60
Grâu de Pesta	80	9.50	9.60	9.60
Grâu de Alba regiā	80	—	—	—
Grâu de Bácska	80	—	—	—
Grâu unguresc de nord	80	—	—	—
Grâu romanesc	80	—	—	—

Sămēnțe vechi ori nouă	Soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogram	dela	până la
Săcara		70-72	7.30	7.50	7.50
Orz	nutreț	60-62	7.05	7.15	7.15
Orz	de rachiu	62-64	6.10	6.20	6.20
Orz	de berē	64-66	5.75	5.85	5.85
Ovăș		—	—	—	—
Cucuruz	bănățen	75	—	—	—
Cucuruz	alt soi	73	—	—	—
Cucuruz	"	—	—	—	—
Hirișcă		—	4.50	5.—	5.—

Produce div.	Soiul	Cursul	dela	până
Sam. de trifoi	Lujernă ungar.	—	45.—	53.—
"	" transilvană	—	35.—	40.—
"	" bânățenă	—	42.—	46.—
"	" roșiă	—	—	—
Ulei de rapiță	rafinat dublu	—	—	—
Ulei de in		—	—	—
Ușore de porc	dela Pesta	—	63.50	64.—
"	dela țēră	—	63.—	63.50
Prune	svēntată	—	63.—	63.50
"	din Bosnia	—	—	—
Lictar	Slavon și Serbia	—	17.50	18.—
"	din Serbia în s.	—	—	—
Nuci	slavon nou	—	—	—
Gogoși.	sērbesc	—	—	—
"	din Ungaria	—	—	—
Miere	unguresc.	—	—	—
"	sērbesc	—	—	—
Sără	brut	—	—	—
Surt	Drojdiițe de s	—	—	—

Cursul losurilor private

din 6 Iunie 1902.

	Cump.	Vite
Basilica	19 10	20.10
Credi	439 —	443.—
Clary 40 ft. m.	1-3	187.—
Navig pe Dunare.	—	—
Insbruck	82.	84.—
Krakau	74.50	76.50
Laibach	72 —	76 —
Buda	73.—	74.—
Paify	190.—	195.—
Crucea roșie austriacă	188.—	192.—
" " ung.	57.—	58.—
" " ital.	29 25	30 —
Rudolf	75.—	85.—
Salm	285 —	289.—
Salzburg	76.25	78.25
St. Genois	264.—	274.—
Stanislaw	—	—
Trientine 4 1/2% 100 m. c.	429.—	431.—
" 4% 50	42.—	44.—
Waldstein	64.—	65.—
" de 10 franci	32.75	44.75
Banca h. ung. 4%	—	—

Nr. 49.—1902

a. f. c. s. d.

Concurs.

Prin această se escrie concurs la postul de director la gimnaziul superior fundational din Năsēud.

La acest post pot concura acei civili din Ungaria, cari:

1) au calificatiunea recerută prin lege dela profesori de școlele medie;

2) posed perfect in vorbire și scriere limba maghiară și română.

Cu acest post sunt impreunate următoarele beneficii:

a) piată de profesor ordinar de 2400 corone pe an.

b) adause cincenale de câte 200 corone

c) remuneratiune de director de 600 corone,

d) cuartir l her.

Concurenții se-și așternă supli- cele ajustate cu toate documentele de lipsă până in 10 Iuliu 1902 la 6 ore după amiazi la comisiunea administrătoare a acestor fonduri.

Din ședința „Comisiunei administrătoare de fondurile centrale școlastic si de stipendie din districtul Năsēudului” ținută in

Năsēud, la 21 Aprilie 1902.

Președinte:

Gerasim Domide m. p.

Secretar:

1-2 (553) Dr. Nestor Simon m. p.

Nr. 8038—1902.

Escriere de licitațiune cu oferte.

La 30 Iunie st. n a c. la 10 ore a. m. se vor da in antreprisă pe cale de oferte, in oficiul economic orășenesc din loc, următoarele lucrări, și anume:

a) Facerea unui nou cazan pentru conservare de gaz la uzina de gaz orășenescă in preț de 21945 cor.

b) Facerea stelagiului necesar, pentru montarea cazanului, in preț de 1467 cor. 37 fil.

c) Repararea basenului dela cazanul cel vechiu, in preț de 3034 cor. 59 fil.

Se vor accepta numai oferte in scris, timbrate in regulă provēdute cu vadiu de 10% dela suma ofertată și sigilate. Se pot face oferte și pentru fie care lucrare de sub a), b) și c) separat.

La ofert este a se alătura planul lucrărilor de făcut dinpreună cu prețurile lor, adecă: preliminarul de spese și un raport in detail.

Afară de acest a, ofertul are să conțină declarațiunea, că oferentului îi sunt cunoscute condițiunile de ofert și contract și că se supune aceloră necondiționat

Condițiunile mai detaiate de ofert și contract se pot lua in vedere la oficiul economic orășenesc pe timpul de officiu între orele 8—12 a. m.

Ofertele se pimesc in oficiul economic orășenesc până la 30 Iunie a. c. 10 ore a. m., ér ofertele intrate după acest termin — ca in-târđiate — se resping.

Brașov, 4 Iunie 1902.

1-3.(5-9) Magistratul orășenesc.

P. N. 8058—1902.

Concurs.

Devenind la casa de amanetare orășenescă, in vacanță postul de estimătoriu de șcule prețioșe: pentru întregirea aceluia, se escrie concurs.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt:

1. Salar anual 1400 cor;

2. Relut de cortel 20%, socotite după salarul anual, și;

3. 5 adause cvincvenale à 100 corone.

Doritorii de a ocupa acest post au să dovedescă cu documente:

a) cunoscințele lor speciale de maestrie in mărfuri de aurărie — argintărie și juvele respective negociarea cu mărfuri de aurărie — argintărie;

b) cultura școlară,

c) etatea (atestat de botez),

d) purtarea morală (atestat dela autoritatea polițienescă),

e) aptitudinea phisică și psihică (atestat medical) și

f) cunoscința limbelor: romāna, germāna și maghiara.

Petițiunile timbrate in regulă și insoțite de documentele sus amintite sunt a-se înainta magistratului orășenesc cel mult până la 19 Iunie a. c. 12 ore din đi, și au să conțină declarațiunea, in ce mod intenționēză concurentul a presta cautiunea de serviciu egală cu plata sa de pe un an.

Tot de-odată se atrage atențiunea concurenților, că nou alesul estimator de prețioșe e deobligat a contribui la fondul de pensiune cu cvotele provēdute in §ul 26 al statutului de pensiuni pentru oficianții dela casa de amanetare

Se observă mai departe, ca banii pentru locuință, in sensul concludusului reprezentanței orășenesci dela 2 Martie 1835 se vor estrada la finea fie-căui an, numai după- ce se va săi mărimea câștigului net disponibil. Dēcă însă, câștigul net disponibil n'ar ajunge pentru acoperirea banilor de cvartir, atunei oficianțol e obligat a se supune la o detragere proporțională din banii săi de cv. tir.

Ce privesce adausele la cvincvenale, se observă, că și acelea in sensul concludusului reprezentanței orășenesci dela 20 Decemvre 1899 — s'au votat in debitul venitului net dela casa de amanetare orășenescă.

In fine, să mai fac atenți reflectanții la postul de estimatoriu de prețioșe, că referitor la drepturile și datorințele lor in această calitate își pot lua informațiuni mai de aprópe la d-l Senator mag. Alfred Schnell, ca președinte al comisiunei directionale dela casa de amanetare

Brașov, 24 Maiu 1902.

2-2.(541) Magistratul orășenesc.

De curēnd sosit
Ape minerale
implutură prospētă.
Se capētă in tóte farmaciile din Brașov cu prețurile cele mai ieftine. (55.1-7)

„Someșana“
Institut de credit și econ. societate pe acțil
in Deés.
Fondată la anul 1890.
Capital social 200,000 cor.
Fonduri: 120 000 cor.
Se primesc Depuneri spre fructificare, dela particulari cu 5% fără anunț, cu 5 1/2% cu anunț; éră dela corporațiuni culturale cu 6% interese.
Darea de venit după interese o sol-vește Institutul separat.
Depuneri și ridicări facute prin postă se efectuesc cu reintórce-rea poștei.
5-5.545) DIRECTIUNEA.

Casă de vēndare
lângă halta Tramv: yului dela Nou (Noa).
Casa această de sub nr. 9 este nou zidită, are doue odăi mari și o bucătăria, pivniță bună (cu șine), curte mare și loc frumos de grădină.
Amēnunte despre condițiunile vēndării la proprietarul casei
IUON MUNTEANU, tot acolo.
2-3.

La prea Înalta poruncă a
a XXII Lote-rie de stat c. r.
pentru scopuri comune militare filantropice.
LOTERIA această
unică in Austria legal concesionată,
conține: **17.822 câștiguri in bani gata**
Suma de corone **442.850.**
Câștigul principal
200.000 Corone bani gata.
Tragerea urmēză irevocabil la 12 Iunie 1902
Un los costă 4 corone.
Losuri se capētă la secția loteriilor de stat in Viena III Vordere Zoll-antsstrasse 7. Colectanți de loterie. Trafic, la ofi-ile de dare, poste, tele-graf și căi ferate, zarafii etc. Planuri pentru cumpētători gratis.
Losurile se trimit franco.
Dela Direcția c. r. a loteriei.
Secția loteriei de stat.